

98/19

Hospodaření se státním majetkem a s prostředky státního rozpočtu kapitoly Akademie věd

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 1998 pod číslem 98/19. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Alexandr Růžek.

Kontrolou bylo prověřeno hospodaření s rozpočtovými prostředky a s majetkem státu, včetně hospodářské činnosti.

Kontrolu provedly v období od září 1998 do března 1999 skupiny kontrolujících NKÚ z odboru školství a kultury, odboru státního rozpočtu a státního závěrečného účtu a oblastních odborů v Mladé Boleslavi, Berouně, Kutné Hoře, Liberci, Českých Budějovicích, Táboře, Brně a Ostravě.

Kontrolovanými osobami byly:

A. Akademie věd ČR (dále jen „AV ČR“)**B. Pracoviště AV ČR:**

Filozofický ústav AV ČR, Praha (dále jen „FLÚ“)

Ústav pro hydrodynamiku AV ČR, Praha (dále jen „ÚH“)

Geologický ústav AV ČR, Praha (dále jen „GLÚ“)

Ústav chemických procesů AV ČR, Praha (dále jen „ÚCHP“)

Ústav teorie informace a automatizace AV ČR, Praha (dále jen „ÚTIA“)

Orientální ústav AV ČR, Praha (dále jen „OÚ“)

Botanický ústav AV ČR, Průhonice (dále jen „BÚ“)

Ústav živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, Liběchov (dále jen „ÚŽFG“)

Matematický ústav AV ČR, Praha (dále jen „MÚ“)

Ústav pro českou literaturu AV ČR, Praha (dále jen „ÚČL“)

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, Praha (dále jen „ÚSD“)

Astronomický ústav AV ČR, Ondřejov (dále jen „ASÚ“)

Vývojová optická dílna AV ČR, Turnov (dále jen „VOD“)

Ústav půdní biologie AV ČR, České Budějovice (dále jen „ÚPB“)

Společná technickohospodářská správa biologických pracovišť AV ČR, České Budějovice (dále jen „STHSBP“)

Entomologický ústav AV ČR, České Budějovice (dále jen „ENTÚ“)

Parazitologický ústav AV ČR, České Budějovice (dále jen „PAÚ“)

Archeologický ústav AV ČR Brno, Brno (dále jen „ARÚB“)

Ústav přístrojové techniky AV ČR, Brno (dále jen „ÚPT“)

Psychologický ústav AV ČR, Brno (dále jen „PSÚ“)

Ústav geoniky AV ČR, Ostrava (dále jen „ÚGN“)

Kontrolovaným obdobím byl především rok 1998. V případě věcných souvislostí bylo kontrolováno i předchozí období.

Proti kontrolním protokolům podaly AV ČR a ÚPT námitky, které byly vypořádány rozhodnutím o námitkách vedoucími skupin kontrolujících.

Kolegium NKÚ na svém XI. zasedání, konaném dne 24. 5. 1999,

schválilo usnesením č. 2/XI/99

kontrolní závěr v tomto znění:

I.**Úvod do kontrolované problematiky**

AV ČR byla zřízena zákonem ČNR č. 283/1992 Sb., o Akademii věd České republiky, a uskutečňuje výzkum a vývoj prostřednictvím svých pracovišť (ústavů), uzavírá sama i prostřednictvím pracovišť smlouvy o mezinárodní spolupráci v oblasti vědecké činnosti a vývoje technologií.

AV ČR má pro rozpočtové účely postavení ústředního orgánu a jako taková zřizuje pracoviště jako rozpočtové nebo příspěvkové organizace, které jsou také účetními jednotkami. Do 31. prosince 1998 bylo zřízeno celkem 69 pracovišť, z toho 48 pracovišť bylo na základě rozhodnutí Akademického sněmu AV ČR k 1. červenci 1998 převedeno z rozpočtové formy na příspěvkovou. Ministerstvo financí (dále jen „MF“) s uvedenou změnou ke dni 1. července 1998 souhlasilo a v souvislosti s tím upravilo závazné ukazatele státního rozpočtu a limitů regulace zaměstnanosti na rok 1998. Protože se jednalo o přesun v rámci schváleného rozpočtu kapitoly Akademie věd (dále jen „kapitola“), celková výše souhrnných ukazatelů na rok 1998 nebyla upravována.

Činnost AV ČR a jejich pracovišť je financována ze státního rozpočtu ČR, další prostředky získává z grantů, darů a z hospodářské činnosti. Financování ze státního rozpočtu je členěno na účelové (řešení projektů výzkumu a vývoje) a institucionální (jiná činnost v oblasti výzkumu a vývoje). Při své činnosti se AV ČR řídí obecně závaznými právními předpisy, zejména zákonem ČNR č. 300/1992 Sb., o státní podpoře vědecké činnosti a vývoje technologií, ve znění zákona č. 1/1995 Sb. Účelové finanční prostředky přidělované zadavatelem na podporu řešení projektů výzkumu a vývoje (dále jen „granty“) jsou součástí rozpočtu a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem. Za správnost jejich čerpání a využití podle uzavřené smlouvy je odpovědný nositel grantu, který grant získal na základě výsledků veřejné soutěže. S podmínkami stanovenými zadavatelem ve smlouvě je seznámen kromě nositele i řešitel grantu.

Povinnosti, které pro AV ČR vyplývají z ustanovení § 3 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, zabezpečuje Kancelář AV ČR (dále jen „KAV“).

KAV byla zřízena jako samostatná právnická osoba - rozpočtová organizace. Předmětem její činnosti je především zajišťovat po stránce organizační a administrativní plnění úkolů v působnosti Akademického sněmu, Akademické rady, předsednictva Akademické rady, předsedy a dalších funkcionářů a Vědecké rady AV ČR. Kromě činností, kterými zajišťuje provoz vlastního pracoviště, plní úkoly pro orgány AV ČR a jí zřízená pracoviště v oblasti ekonomické (na základě rozhodnutí a schválení orgánů AV ČR zpracovává rozpis rozpočtu kapitoly a sleduje jeho plnění, zpracovává závěrečný účet i výroční zprávu, provádí rozpis schválených ukazatelů rozpočtu včetně jeho změn a úprav na rozpočtové a příspěvkové organizace apod.), legislativně-právní, obrany, kontroly, mezinárodní spolupráce, servisních služeb apod.

II.

Rozpočet kapitoly

1. Rozpočet kapitoly a jeho plnění

Zákonem č. 348/1997 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1998, byly AV ČR schváleny celkové výdaje ve výši 2 147 124 tis. Kč a celkové příjmy ve výši 134 523 tis. Kč. V průběhu roku 1998 byl schválen rozpočet AV ČR upraven 43 rozpočtovými opatřeními MF ve smyslu ustanovení § 13 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění pozdějších změn a doplňků, a 1 249 vnitřními rozpočtovými přesuny ve smyslu ustanovení § 37 odst. 1 až 4 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb.

Celkové příjmy kapitoly po rozpočtových opatřeních provedených MF byly stanoveny ve výši 140 203 tis. Kč. Skutečnost k 31. prosinci 1998 činila celkem 73 010 tis. Kč (52 % rozpočtu po změnách) včetně mimorozpočtových příjmů ve výši 23 426 tis. Kč.

Výše celkových výdajů kapitoly byla na základě provedených rozpočtových opatření MF upravena na částku 2 772 272 tis. Kč. Skutečné výdaje kapitoly činily ke dni 31. prosince 1998 celkem 2 705 532 tis. Kč (97 % rozpočtu po změnách).

Upravený rozpočet jednotlivých závazných ukazatelů výdajů a limitů kapitoly nebyl dodržen v oblasti příjmů, v saldu (výdaje - příjmy) byl přečerpan celkem o 453 tis. Kč. Limit mzdových prostředků byl překročen celkem o 7 119 tis. Kč (překročení bylo kryto mimorozpočtovými zdroji) a plánovaný počet zaměstnanců ve výši 6 239 byl překročen o 57 osob (průměrně přepočtené stavy). Účelové prostředky nebyly dočerpány ve výši 118 tis. Kč z důvodu zrušení dvou grantů přidělených Grantovou agenturou České republiky (dále jen „GA ČR“).

Závazný objem mzdových prostředků pro příspěvkové organizace byl rozpočtem stanoven na celkem 646 049 tis. Kč. Skutečné čerpání mzdových prostředků

činilo celkem 668 802 tis. Kč, z toho čerpání z mimorozpočtových zdrojů a z hospodářské činnosti činilo celkem 34 793 tis. Kč. Po odečtení mzdových prostředků čerpaných z jiných zdrojů nebyl závazný objem mzdových prostředků překročen.

2. Rozpis rozpočtu a stanovení limitu na zřízené organizace

2.1 Na rok 1998 rozepsala AV ČR rozpočtem na jednotlivá pracoviště cca 74 % přidělených rozpočtových prostředků. Zbývajících 26 % rozpočtových prostředků, tj. cca 552 180 tis. Kč, zůstalo nerozděleno, z toho 104 000 tis. Kč činily nerozdělené účelové prostředky na řešení grantů přidělovaných Grantovou agenturou AV ČR (dále jen „GA AV“). Další nerozdělené prostředky vedla AV ČR většinou v členění podle seskupení položek a paragrafů rozpočtové skladby s tím, že budou rozepsány v průběhu rozpočtového roku vnitřními rozpočtovými úpravami jednotlivým pracovištím na základě jejich požadavků a vyjádření vědních oblastí.

Nerozdělené investiční finanční prostředky činily celkem 187 487 tis. Kč, z toho 17 590 tis. Kč nebylo rozčleněno podle položek rozpočtové skladby, ale bylo vedeno jako „centrální rezerva“. Z neinvestičních prostředků zůstalo nerozděleno celkem 364 693 tis. Kč, z rozpočtu položky „běžné výdaje celkem“. Z toho 29 500 tis. Kč bylo vedeno jako „rezerva na nepředvídatelné výdaje“ a 120 000 tis. Kč bylo vázáno na plnění příjmů.

Do konce rozpočtového roku byly prostředky vedené jako „rezervy“ rozepsány a přiděleny vnitřními rozpočtovými opatřeními.

2.2 Po potvrzení MF schváleného rozpočtu neprovedla AV ČR rozpis závazného ukazatele příjmů na jednotlivá pracoviště v rozsahu stanoveném rozpočtem kapitoly. Ten byl proveden až v průběhu roku v návaznosti na rozhodnutí o posílení výdajové části rozpočtu pracovišť z nerozdělených rozpočtových prostředků na základě jejich návrhu a skutečnosti. Minimální výši odvodů příjmů do státního rozpočtu stanovila KAV pracovištím ke konci rozpočtového období, resp. v období, kdy u většiny pracovišť došlo ke změně způsobu hospodaření z rozpočtové formy na formu příspěvkovou, úpravou rozpočtu běžných výdajů. Uvedený postup uplatňovala KAV také v letech 1996 a 1997.

AV ČR neprováděla rozpis ukazatele příjmů tak, aby naplnila ustanovení § 3 odst. 2 písm. b) vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., kde je mj. uvedeno:

„Jako správce kapitoly ústřední orgán především ...

b) Závazně ukazatele rozepisuje v rozsahu stanoveném touto vyhláškou nebo jinými obecně závaznými právními předpisy, zejména zákonem o státním rozpočtu republiky na příslušný rok, ...“

2.3 V průběhu druhého pololetí byl AV ČR vykazován pohyb finančních prostředků na bankovních účtech

s předčíslem 0 - (limity na běžné výdaje) a 4028 - (limity na platy, ostatní platby a pojistné), přestože činnost rozpočtových organizací zřízených AV ČR končila k 30. červnu 1998. Tyto bankovní účty měly být v důsledku přechodu organizací z rozpočtové formy na příspěvkovou zrušeny. KAV uvedený postup odůvodňuje jednak havárií počítače v ČNB a také tím, že se nepodařilo k 30. červnu 1998 stanovit přesně limit na čerpání z uvedených účtů.

2.4 V AV ČR a jí zřízených pracovištích je vnitřní kontrola prováděna kontrolním odborem KAV. Odbor ročně zkontroluje až 18 pracovišť a čtyři vědecké společnosti, kterým AV ČR poskytla prostředky ze státního rozpočtu formou dotace. Z dílčích zpráv o provedených kontrolách však vyplynulo, že ani v jednom případě nebyly kontrolovány příjmy pracovišť a jejich vykazování, dodržování rozepsaných mzdových limitů a účelovost a správnost čerpání prostředků státního rozpočtu na řešení grantů.

III.

Akademie věd ČR

1. porušila ustanovení § 31 odst. 2 písm. e) zákona ČNR č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), kde je mj. uvedeno:

„Zřizovatel vydá o vzniku organizace zřizovací listinu, která musí obsahovat: ...

e) vymezení majetku, k němuž má organizace právo hospodaření, ...“,

tím, že

nevymezila ve zřizovacích listinách, resp. v přílohách, které měly být jejich nedílnou součástí, 12 pracovištím (ÚGN, MÚ, ÚČL, ÚH, GLÚ, ÚCHP, ÚSD, ASÚ, ÚPB, STHSBP, ARÚB a ÚPT) majetek, k němuž by měly nebo mají právo hospodaření. Přílohy nebyly pracovištím k datu zřízení předány nebo byly předány až na základě požadavku kontrolujících v průběhu této kontroly. Např. GLÚ byla příloha vystavena teprve 6. října 1998, ačkoli hospodaří s majetkem již od roku 1993, MÚ a ÚČL byla vydána příloha 1. ledna 1996, tj. po více než dvou letech od vydání zřizovací listiny, apod. Další nedostatky ve vymezení majetku byly zjištěny u VOD, ÚTIA a KAV;

2. porušila ustanovení § 14 odst. 3 písm. a) a ustanovení § 29 odst. 3 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, kde je mj. uvedeno:

„Rozsah a podmínky hospodářské činnosti stanoví obecně závazný právní předpis. V případě, že rozsah a podmínky nejsou takto stanoveny, stanoví je pro

a) rozpočtovou organizaci zřízenou ústředním orgánem tento ústřední orgán po dohodě s ministerstvem financí, ...“

„Rozsah a podmínky hospodářské činnosti stanoví obecně závazný právní předpis. V případě, že rozsah a podmínky nejsou takto stanoveny, stanoví je pro příspěvkové organizace zřízené ústředním orgánem tento ústřední orgán.“,

tím, že

vykazovala hospodářskou činnost za kapitolu jako celek, ale pracovištím nestanovila rozsah a podmínky k jejímu vykonávání ani nevydala interní předpis, který by vykonávání hospodářské činnosti upravoval.

K 30. červnu 1998 vykazovalo hospodářskou činnost sedm pracovišť (ASÚ, ÚEK, ÚE, ÚSP, GFÚ, ÚPT a ÚH), z toho pouze ÚH měl ve zřizovací listině vydané 25. května 1995 uveden rozsah vykonávání hospodářské činnosti bez stanovení podmínek. Od 1. července 1998, kdy došlo ke změně hospodaření pracovišť z rozpočtové formy na příspěvkovou, vyazuje hospodářskou činnost pět pracovišť (ÚSP, GFÚ, ÚPT, ÚOCHB a BÚ), z toho pouze BÚ má vykonávání hospodářské činnosti uvedeno ve zřizovací listině. Všechna uvedená pracoviště účtují o hospodářské činnosti v účetnictví odděleně od hlavní činnosti;

3. přesto, že si byla vědoma dále uvedených skutečností, nezabránila, aby uvedená pracoviště jako účetní jednotky nevykazovaly svou činnost za účetní jednotku jako celek, a tak připustila, aby pracoviště porušila ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, kde je mj. stanoveno:

„Účetnictví se vede za účetní jednotku jako celek.“

Celkem šest pracovišť má pobočky, které sídlí v jiné územní lokalitě. Z toho pobočky PSÚ, ÚGN, MÚ, ÚEF a HÚ byly hospodářsky a účetně přičleněny k pracovištím, která sídlí v místě pobočky. O vztazích k rozpočtu kapitoly a realizovaných výdajích poboček účtovala pracoviště zajišťující služby a účetnictví pro pobočky v jedné hlavní knize a na svých bankovních účtech a účetní závěrku s výsledky hospodaření (rozhaha, výkaz o plnění rozpočtu, příp. výkaz zisků a ztrát) vykazovala včetně poboček.

Podobný postup byl zaveden také u šesti pracovišť v Českých Budějovicích, pro která zajišťovala STHSBP služby včetně vedení účetnictví, které však vedla dohromady. Např. účetní závěrka byla sestavována za všechna pracoviště společně;

4. porušila ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., kde je mj. stanoveno:

„Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby ... plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejhospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků. Rozpočtové prostředky

může používat jen k účelům, pro které byly určeny, a to na krytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech a k zajištění nerušeného chodu organizace; ...“,

tím, že

poskytla právnické osobě - zájmovému sdružení právnických osob (několik pracovišť) Technologické centrum AV ČR příspěvky na činnost v celkové výši 2 226 tis. Kč z rozpočtu kapitoly (v roce 1994 - 480 tis. Kč, v roce 1995 - 1 246 tis. Kč a v roce 1996 - 500 tis. Kč) a nebyla přitom jeho zřizovatelem. Prostředky poskytovala z „rezervy na nepředvídatelné výdaje“ prostřednictvím vnitřních rozpočtových opatření na jednotlivé členy (pracoviště) zájmového sdružení s určením „na úhradu příspěvku Technologickému centru“.

Použití prostředků státního rozpočtu upravuje ustanovení § 5 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je může použít pouze v souladu s ustanovením § 11 odst. 1 cit. zákona a při nakládání s nimi je povinna postupovat podle ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb. Poskytnutí příspěvku uvedeným způsobem nemělo oporu v právních předpisech, neboť žádný z výše citovaných právních předpisů tento postup neumožňoval;

5. porušila další právní předpisy, jak je uvedeno v části IV tohoto kontrolního závěru.

IV.

Pracoviště Akademie věd ČR

1. porušila zákon ČNR č. 576/1990 Sb., ve znění zákona č. 10/1993 Sb., v ustanoveních:

1.1 § 4 odst. 1 písm. f), kde je mj. stanoveno:

„Příjmy státního rozpočtu republiky zahrnují, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak: ...

f) výnosy ze státního majetku, ...“,

a současně nepostupovala podle

části III. odst. 4 Postupu při zúčtování finančních vztahů podnikatelských subjektů, občanských sdružení, církví, rozpočtových a příspěvkových organizací a ústředních orgánů ke státnímu rozpočtu ..., které vydalo MF pod č. j. 115/97 527/1997 a č. j. 115/90 898/1998 zveřejněné ve Finančním zpravodaji č. 1/1998 a č. 12/1998, kde je mimo jiné stanoveno:

„Příspěvková organizace odvede na běžný účet cizích prostředků (depozitní účet) zřizovatele ve lhůtách jim stanovených: ...

- odvod výnosů z prodeje a z pronájmu státního majetku³⁾ ...“

V poznámce 3) je uvedeno:

³⁾ *„Výnosem ze státního majetku je třeba rozumět:*

- v případě pronájmu - částka nájemného po odečtení poměrné části nákladů spojených s opravami, údržbou a provozem ...“,

tím, že

STHSBP snížila v roce 1998 odvod výnosů do státního rozpočtu celkem o 112 572 Kč a ENTÚ a PAÚ v roce 1997 celkem o 236 261 Kč. Příjmy z pronájmu nebytových prostor byly kráceny o plnou výši nákladů spojených s opravami a údržbou státního majetku a nebyl proveden poměrný výpočet nákladů podle pronajímané plochy. Z celkové plochy užívané STHSBP činil pronájem na základě uzavřených nájemních smluv cca 13 % (fakturovaná cena za opravy činila celkem 200 922 Kč) a 89 % (fakturovaná cena za opravy činila celkem 73 884 Kč), u ENTÚ činil pronájem na základě uzavřených nájemních smluv 6,8 % (fakturovaná cena za opravy činila celkem 68 647 Kč) a PAÚ pronajímal 6 % z celkové plochy (fakturovaná cena za opravy činila celkem 183 278 Kč). Uvedená pracoviště neodečetla poměrnou část prostředků z fakturovaných částek za opravy státního majetku, který sama užívala;

1.2 § 5 odst. 2, kde je stanoveno:

„Na konkrétní akce a předem stanovené okruhy potřeb se poskytují účelové dotace, a to za podmínek stanovených zásadami dotační politiky. Mohou být použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem republiky.“,

tím, že

- ÚSD, ÚPB a ENTÚ použily v roce 1998 rozpočtové prostředky v celkové výši 80 243 Kč, určené na řešení grantových projektů, v rozporu se stanoveným účelem. Uvedené finanční prostředky byly čerpány např. na vybavení kanceláří nábytkem, nákup novoročenek, mobilního telefonu, kobercové krytiny, květin a dalších potřeb, nesouvisejících s řešením grantů,
- MÚ použil rozpočtové prostředky přidělené na řešení grantových projektů roku 1998 ve výši nejméně 12 717 Kč na pořízení odborných publikací, ačkoliv k věcnému plnění došlo až v roce 1999, případně do doby ukončení kontroly vůbec nenastalo,
- ÚPT neodvedl v roce 1997 do státního rozpočtu prostředky nevyčerpané účelové dotace ve výši 4 799 Kč a použil 25 800 Kč z účelových prostředků (přidělených dodatkem ke smlouvě) na pořízení investic, které nesouvisely s řešením projektu,
- VOD nevedla v roce 1997 a 1998 evidenci o hospodaření s grantovými prostředky odděleně od evidence hospodaření s ostatními prostředky;

1.3 § 5 odst. 2, kde je stanoveno:

„Na konkrétní akce a předem stanovené okruhy potřeb se poskytují účelové dotace, a to za podmínek stanovených zásadami dotační politiky. Mohou být

použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem republiky. “,

a současně porušila

čl. 2 odst. 4 a 6 Zásad pro poskytování a čerpání prostředků státního rozpočtu pro pořizování investičního majetku, vydaných (na základě § 5 zákona č. 576/1990 Sb.) Ministerstvem financí, č. j. 13/1 679/1994, kde je mj. uvedeno:

„Při pořizování investičního majetku s účastí investičních výdajů státního rozpočtu mohou právnické a fyzické osoby poskytovat zálohy zhotovitelům díla ... a to do výše 10 % z objemu investičních výdajů stanovených pro každý rok výstavby. Za tyto zálohy bude v tomtéž roce provedeno věcné plnění ... “

„U technologických dodávek mohou být poskytnuty zálohy do výše 10 % pořizovací ceny investičního majetku. Ve výši těchto záloh bude v tomtéž roce provedeno věcné plnění, ... vystaven doklad o úhradě ... “,

tím, že

ÚPT, FLÚ, MÚ, PSÚ, ASÚ a PAÚ poskytly v letech 1997 a 1998 dodavatelům investičního majetku zálohy na jeho pořízení o 9 909 475 Kč vyšší, než činilo přípustných 10 % z ceny pořízených investic. Např. FLÚ proplatil dodavateli zálohu na investiční výdaje ve výši 265 000 Kč, tj. 60 % ceny uvedené ve smlouvě (ve výši 420 500 Kč), a ASÚ proplatil třem dodavatelům zálohy na investiční majetek ve výši 1 750 000 Kč, tj. cca 66 % ze smluvních cen;

1.4 § 11 odst. 1, kde je stanoveno:

„Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny. “,

tím, že

- ÚČL použil rozpočtové prostředky roku 1998 v celkové výši 2 021 796 Kč na úhradu nákladů za dodávky a služby, ačkoliv k věcnému plnění v uvedeném roce nedošlo,
- FLÚ, OÚ a ARÚB vyplatily z rozpočtu na běžné výdaje roku 1997 finanční prostředky na mzdové a ostatní osobní náklady a na dávky sociálního zabezpečení za prosinec roku 1996 celkem ve výši 2 250 000 Kč,
- ASÚ v roce 1998 pořídil z neinvestičních institucionálních prostředků hmotný investiční majetek v celkové výši 365 451 Kč (např. automatický podavač za 62 452 Kč, doplatek za dodávku a montáž systému elektrické zabezpečovací signalizace ve výši 279 849 Kč),
- GLÚ, ÚCHP a VOD použily rozpočtové prostředky roku 1998 v celkové výši 58 201 Kč na úhradu nákladů za dodávky a služby uskutečněné již v roce 1997;

2. porušila ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., kde je stanoveno:

„Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby dosahovala

maximálních příjmů a plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejehospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků. Rozpočtové prostředky může používat jen k účelům, pro které byly určeny, a to na krytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech a k zajištění nerušeného chodu organizace; prostředky může čerpat jen do výše stanovené ve státním rozpočtu republiky nebo rozpočtu zřizovatele, a to v mezích závazných ukazatelů a v souladu s věcným plněním. “,

tím, že

- ÚCHP, STHSBP, ENTÚ, PAÚ a ÚPT v letech 1997 a 1998 nepostupovaly při pronájmu nebytových prostor tak, aby efektivně využívaly rozpočtových prostředků a dosahovaly maximálních příjmů. Uvedená pracoviště stanovila nájemcům nájemné ve výši, která činila méně než polovinu ceny obvyklé za pronájem nebytových prostor v dané lokalitě. Např. STHSBP pronajala kancelářské prostory za 190 Kč/m² za rok, ENTÚ a PAÚ nebytové prostory za 600 Kč/m² za rok, i když obvyklá cena nájemného v místě plnění činila 1 200 až 1 800 Kč/m² za rok. Dále ÚCHP neuvedl ve smlouvách o nájmu výměru plochy části majetku, kterou pronajal za dohodnutou symbolickou cenu 100 Kč za rok (za celou pronajatou plochu). Ve smlouvách o nájmu dohodl, že nájemce je oprávněn přenechat pronajaté prostory do podnájmu,
- ÚCHP a ÚPT přenechaly k užívání státní majetek bez uzavření nájemních smluv a stanovení výše nájemného,
- VOD zakoupila program pro vedení účetnictví za 51 941 Kč, kterým nahradila v AV ČR dosud používaný program INSYCO. Protože nový program nebyl kompatibilní s původním programem, zadala VOD další firmě zakázku na zpracování účetních výkazů v souhrnu za 34 792 Kč,
- ARÚB, PSÚ a ÚGN nezařadily zaměstnance správně do platových stupňů podle katalogu prací uvedeného v příloze č. 1 nařízení vlády ČR č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů, ani nevydaly ve smyslu ustanovení § 2 uvedeného nařízení vnitřní platový předpis, který by rozdílný postup při zařazení zaměstnanců umožňoval. Tím čerpaly ze mzdových prostředků roku 1998 neoprávněně celkem 93 773 Kč,

a tím, že jako rozpočtová organizace

- FLÚ uhradil v roce 1998 z institucionálních prostředků poskytnutých na běžné výdaje celkem 48 000 Kč, ačkoli se jednalo o výdaje, které souvisely s řešením grantů přidělených GA AV a GA ČR a měly být hrazeny z účelových prostředků,
- ÚPT použil neinvestiční prostředky roku 1998 na úhradu investiční akce „Rekonstrukce slaboproudých rozvodů“ v celkové výši 1 984 157 Kč a neinvestiční prostředky roku 1997 na úhradu investiční akce „Dodávka vzduchotechniky a čistých prostorů“ ve výši 779 400 Kč,

- ÚCHP použil neinvestiční prostředky roku 1998 na úhradu investice v celkové částce 57 742 Kč a zaúčtoval pořízení uvedeného hmotného investičního majetku na syntetický účet 042 - Pořízení hmotných investic teprve jako příspěvková organizace;

3. porušila zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, v ustanoveních:

3.1 § 3 odst. 3, ve znění zákona č. 148/1996 Sb.), kde je stanoveno:

„Uzavření smlouvy na veřejnou zakázku jiným způsobem než na základě obchodní veřejné soutěže podle odstavce 1 je přípustné pouze při splnění podmínek stanovených v části třetí tohoto zákona.“,

když v ustanovení § 50 odst. 1 písm. a) a b) je mj. stanoveno:

„Uzavření smlouvy na podkladě písemné výzvy zasláné zadavatelem jednomu zájemci o veřejnou zakázku k podání nabídky se připouští v případě

a) naléhavé potřeby ...,

b) specializované veřejné zakázky v případech, kdy plnění veřejné zakázky může poskytnout jediný zájemce o veřejnou zakázku, ...“,

tím, že

ÚŽFG uzavřel v letech 1995 až 1998 smlouvy s odvoláním na ustanovení § 50 uvedeného zákona, kterými zadal veřejné zakázky jednomu zájemci, aniž byly splněny zákonné podmínky umožňující takové zadání. Např. z údajného důvodu naléhavé potřeby uzavřel v roce 1995 smlouvu o dílo na zhotovení projektové dokumentace za smluvní cenu 350 000 Kč, i když termín realizace projektu byl sjednán až na roky 1997 až 1998, v roce 1998 uzavřel smlouvu na stavební práce s peněžitým závazkem bez DPH cca 994 000 Kč, ačkoli se nejednalo o specializovanou zakázku;

3.2 § 49 odst. 1, ve znění zákona č. 148/1996 Sb., kde je stanoveno:

„U veřejných zakázek, u kterých výše budoucího peněžitého závazku ze smlouvy bez daně z přidané hodnoty přesáhne 2 500 000 Kč, jde-li o nemovitost s výjimkou nájmu nebo o soubor strojů nebo zařízení tvořících samostatný funkční celek, a 500 000 Kč v ostatních případech, může zadavatel uzavřít smlouvu na podkladě písemné výzvy učiněné nejméně pěti zájemcům.“,

tím, že

- AV ČR, ASÚ, STHSBP a PAÚ uzavřely v roce 1998 smlouvy, kde výše budoucích peněžitých závazků jednotlivě přesahovaly limit 500 000 Kč, aniž by vyzvaly stanovený počet (nejméně pět) zájemců. Z celkové částky 4 494 675 Kč bez DPH peněžitých závazků vyplývajících z jednotlivých smluv činily opravy a údrž-

ba celkem 2 015 776 Kč a dodávky přístrojů (počítač mikroskop) celkem 1 617 046 Kč,

- ÚPT v letech 1997 a 1998 v šesti případech uzavřel smlouvy, kde výše budoucích peněžitých závazků jednotlivě přesahovaly limit 500 000 Kč, aniž by vyzval stanovený počet (nejméně pět) zájemců. V jednom případě se jednalo o smlouvu na zabezpečení závodního stravování za cca 3 036 000 Kč vč. DPH, v pěti případech se jednalo o smlouvy na dodávku hmotného investičního majetku s peněžitým závazkem celkem 5 950 503 Kč bez DPH,
- ASÚ a ÚPB uzavřely v roce 1997 smlouvy, kde výše budoucích peněžitých závazků jednotlivě přesahovaly limit 500 000 Kč, aniž by vyzvaly stanovený počet (nejméně pět) zájemců. Celková částka peněžitých závazků vyplývajících z uzavřených smluv činila 2 199 266 Kč bez DPH, z toho zakázka ASÚ na uzavření čtyř leasingových smluv na nájem osobních automobilů s právem následně koupě činila 1 318 294 Kč bez DPH;

3.3 § 49a odst. 1, kde je stanoveno:

„U veřejných zakázek, u kterých výše budoucího peněžitého závazku ze smlouvy činí více než 100 000 Kč bez daně z přidané hodnoty, ale nepřesáhne limity uvedené v § 49 odst. 1, je zadavatel povinen vyžádat si před zadáním veřejné zakázky nabídky nejméně od tří zájemců.“,

tím, že

- MÚ, ÚČL, ÚCHP, ASÚ, ENTÚ, AV ČR a PAÚ uzavřely v roce 1998 smlouvy, kde výše budoucích peněžitých závazků jednotlivě přesahovaly limit 100 000 Kč, aniž by vyzvaly stanovený počet (nejméně tři) zájemců. Z celkové částky 3 112 429 Kč (bez DPH) peněžitých závazků vyplývajících z jednotlivých smluv činily dodávky hmotného investičního majetku celkem 2 436 596 Kč a opravy a rekonstrukce celkem 675 833 Kč,
- ÚŽFG, ASÚ, STHSBP, ARÚB, ÚPT a PSÚ uzavřely v roce 1997 smlouvy, kde výše budoucích peněžitých závazků jednotlivě přesahovaly limit 100 000 Kč, aniž by vyzvaly stanovený počet (nejméně tři) zájemců. Z celkové částky 2 164 908 Kč (bez DPH) peněžitých závazků vyplývajících z jednotlivých smluv činily dodávky hmotného investičního majetku celkem 1 338 720 Kč a ostatní dodávky celkem 826 188 Kč;

3.4 § 64a odst. 1, kde je stanoveno:

„Při zadávání veřejné zakázky podle části druhé a § 49 a 50 vyplní zadavatel „Evidenční list veřejné zakázky“, jehož vzor je uveden v příloze tohoto zákona, a zašle jej do 15 dnů od uzavření smlouvy orgánu dohledu.“,

tím, že

ÚČL a PAÚ ve lhůtě stanovené zákonem nezaslaly orgánu dohledu „Evidenční list veřejné zakázky“ na dvě zakázky, na které byly v roce 1998 uzavřeny smlouvy s peněžitým závazkem celkem 20 121 549 Kč;

4. porušila vyhlášku FMF ČR č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, v ustanoveních:

4.1 § 6 písm. a), kde je mj. stanoveno:

„Organizace jsou povinny hospodařit s národním majetkem s péčí řádného hospodáře. Jsou povinny zejména:

a) národní majetek zjistit, sepsat, ocenit, pokud není stanoveno jinak a vést v předepsané evidenci podle zvláštních předpisů, ...“,

tím, že

- VOD, ÚPB, STHSBP, PAÚ a ÚPT nese-psaly, neocenily a nezavedly do evidence roku 1998 hmotný investiční majetek, s nímž hospodařily. Jednalo se především o nemovitosti (budovy nebo jejich části, pozemky) a jiný hmotný investiční majetek,
- MÚ a VOD vedly do roku 1998 ve své evidenci hmotný investiční majetek v účetní hodnotě cca 199 300 Kč, který již nedržely nebo který fyzicky neexistoval (např. VOD vedla v evidenci odcizený počítač v ceně 88 922 Kč);

4.2 § 15 odst. 1, popřípadě § 27 odst. 1 a 2, kde je mj. stanoveno:

„Při výkonu práva hospodaření s pohledávkami státu je organizace povinna plnit povinnosti stanovené v § 73 hospodářského zákoníku.“

„Organizace jsou při nakládání se svými pohledávkami ... povinny postupovat se stejnou péčí jako při nakládání s pohledávkami ... státu.“

„Pokud právní předpisy nestanoví jinak, postupují organizace při nakládání se svými pohledávkami ... podle § 15 odst. 1 ...“,

a v ustanovení § 73 odst. 1 zákona č. 109/1964 Sb., hospodářský zákoník, je mj. uvedeno:

„Organizace, která vykonává právo hospodaření s pohledávkou státu, je povinna pečovat o to, aby všechny povinnosti dlužníka byly včas a řádně splněny, popřípadě, aby pohledávka státu byla včas uplatněna u příslušných orgánů ...“,

tím, že

- MÚ, ÚČL, ÚGN, VOD, BÚ a ÚPT v roce 1998 i v letech předchozích nevymáhaly a včas neuplatnily u příslušných orgánů pohledávky (dodávky, nájemné a služby) ve výši 784 tis. Kč a nedoložily skutečnosti, které organizaci opravňují trvale upustit od vymáhání pohledávek ve smyslu § 20 písm. d) vyhlášky č. 119/1988 Sb.,
- VOD nepečovala o včasné vykonání rozhodnutí soudu z roku 1995 a nevymáhala pohledávky z předchozích let, neboť neměla přehled o jednotlivých dlužnících (nevědla analytickou evidenci podle jednotlivých dlužníků);

5. porušila ustanovení § 3 odst. 1 a 3 zákona č. 116/1990 Sb., o nájmu a podnájmu nebytových prostor, kde je mj. stanoveno:

„Pronajímatel může nebytový prostor přenechat k užívání jinému (dále jen ‘nájemce’) smlouvou o nájmu (dále jen ‘smlouva’).“

„Smlouva musí mít písemnou formu ...“,

tím, že

ENTÚ a PAÚ užívaly majetek, k němuž neměly právo hospodaření, neměly uzavřenu nájemní smlouvu a část tohoto majetku přenechávaly do podnájmu;

6. porušila ustanovení § 33 odst. 4 zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění zákona ČNR č. 35/1993 Sb. a dalších změn, kde je mj. stanoveno:

„Plátce daně je povinen podat přihlášku k registraci u správce daně nejpozději do patnácti dnů od vzniku povinnosti srážet daň nebo zálohy na ni nebo daň vybírat ...“,

tím, že

ÚPB, ENTÚ a PAÚ nepodaly do konce roku 1998 přihlášku k registraci u správce daně. (Plátcem daně z příjmů ze závislé činnosti za zaměstnance uvedených pracovišť byla STHSBP, přestože se nejednalo o její zaměstnance.);

7. porušila ustanovení § 3 odst. 1 písm. a) a c) zákona ČNR č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, kde je mj. stanoveno:

„Pojistné jsou povinni platit tito poplatníci:

a) organizace, jimiž se pro účely tohoto zákona rozumějí právnické nebo fyzické osoby, které zaměstnávají více než 25 zaměstnanců, ...

c) zaměstnanci, jimiž se pro účely tohoto zákona rozumějí 1. zaměstnanci v pracovním poměru; ...“,

a ustanovení § 5 odst. 1 zákona ČNR č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, kde je stanoveno:

„Zaměstnavatel odvádí část pojistného, které je povinen hradit za své zaměstnance.¹⁹⁾ Současně odvádí část pojistného, které je povinen hradit zaměstnanec, srážkou z jeho mzdy nebo platu, a to i bez souhlasu zaměstnance.“,

tím, že

ENTÚ a PAÚ nebyly v letech 1997 a 1998 přihlášeny jako zaměstnavatel k odvodu pojistného na sociální zabezpečení a pojistného na všeobecné zdravotní pojištění a neodváděly pojistné za své zaměstnance. (Plátcem pojistného do sociálních fondů a pojistného na všeobecné zdravotní pojištění za zaměstnance uvedených pracovišť byla STHSBP, přestože se nejednalo o její zaměstnance.);

8. porušila ustanovení § 3 odst. 2 a § 12 odst. 3 vyhlášky MF č. 310/1995 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, kde je mj. stanoveno:

„Zaměstnavatelé uvedení v § 1 písm. b) tvoří fond základním přídělem ze svého rozpočtu běžného roku ve výši 2 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy ...“

„Prostředky fondu zaměstnavatele podle § 1 písm. b) se ukládají na samostatném účtu u bank ...“,

tím, že

ENTÚ a PAÚ v letech 1997 až 1998 nevytvářely zdroje fondu kulturních a sociálních potřeb a nevedly jeho prostředky na samostatném účtu. Tvorbu fondu a jeho čerpání zajišťovala STHSBP, účtovala o něm ve svém účetnictví na syntetickém účtu a prostředky ukládala na svém bankovním účtu. ENTÚ a PAÚ čerpaly prostředky fondu prostřednictvím příkazů k úhradě vystavovaných STHSBP;

9. porušila ustanovení § 10 odst. 1 písm. d) zákona ČNR č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), kde je mj. stanoveno:

„Vlastníci a jiní oprávnění jsou povinni ...

d) ohlásit katastrálnímu úřadu změny údajů katastru týkající se jejich nemovitostí, a to do 30 dnů ode dne jejich vzniku a předložit listinu, která změnu dokládá; ...“,

tím, že

AV ČR, GLÚ, ARÚB a ÚPT neohlásily v roce 1997 katastrálnímu úřadu v zákonem stanovené lhůtě změny práva hospodaření k nemovitému majetku (např. nemovitosti získané bezúplatnými převody);

10. porušila zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v ustanoveních:

10.1 § 4 odst. 2, kde je mj. stanoveno:

„Účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví účtové osnovy a postupy účtování ..., které stanoví federální ministerstvo financí a vyhláší je oznámením o jejich vydání ve Sbírce zákonů.“,

a opatření FMF čj. V/20 530/1992 ze dne 30. července 1992, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro rozpočtové a příspěvkové organizace a obce, ve znění pozdějších změn a doplňků,

tím, že

- ÚH, FLÚ, ASÚ, ÚPT a ÚCHP účtovaly přímo do nákladů zálohy v celkové výši 1 573 649 Kč, které poskytly v letech 1997 až 1998 na pořízení hmotného investičního majetku, a MÚ o zálohách poskytnutých na hmotný investiční majetek v roce 1998 ve výši 313 600 Kč neúčtoval vůbec,
- GLÚ a ÚCHP v roce 1998 účtovaly přímo do nákladů zálohy poskytnuté na zahraniční pracovní cesty celkem ve výši 664 163 Kč. Příjem peněz v cizí měně v hotovosti z banky a jejich výdej zaměstnancům prováděly bez záznamu do pokladni knihy a bez vystavení příjmových a výdajových dokladů,

- ÚSD, ASÚ, ARÚB a ÚPT v letech 1997 a 1998 nesledovaly na podrozvahových účtech najatý cizí majetek a materiál civilní ochrany v celkové účetní hodnotě 3 181 749 Kč. Např. ASÚ nevedl na tomto účtě čtyři osobní automobily najaté v roce 1997 v celkové účetní hodnotě 1 608 318 Kč a tři automobily najaté v roce 1998 v celkové účetní hodnotě 879 453 Kč,
- VOD nevedla analytickou evidenci pohledávek podle jednotlivých dlužníků (k účtům 311 - Odběratelé a 335 - Pohledávky za zaměstnanci) a nedodržela postupy účtování (nesprávně účtovala peníze poskytnuté v hotovosti a zákonné pojištění za škodu způsobenou provozem motorového vozidla);

10.2 § 7 odst. 1 a 2, kde je stanoveno:

„Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem.“

„Účetnictví účetní jednotky je úplně, jestliže účetní jednotka zaúčtovala všechny účetní případy týkající se účetního období.“,

tím, že

- VOD vedla účetnictví nesprávně tak, že bylo nutno provést od 1. ledna 1996 jeho celkovou rekonstrukci,
- FLÚ vykázal v rozvaze sestavené k 31. prosinci 1997 stav stálých aktiv o 5 636 tis. Kč (rovněž tak v mimořádné účetní závěrce k 30. červnu 1998 o 5 686 tis. Kč) vyšší, než byl stav fondu reprodukce investičního majetku, a údaje o stavu fondů a ostatních bankovních účtů uvedené v rozvaze k 31. prosinci 1997 nesouhlasily s údaji uvedenými ve výpisu z účtů České národní banky ke stejnému datu,
- VOD, ÚH, ÚPB a ÚCHP nezavedly do účetní evidence hmotný a nehmotný investiční majetek v celkové účetní hodnotě 4 473 959 Kč a ÚPB neúčtovala o nemovitostech, na kterých má dle listu vlastnictví podíl na společném právu hospodaření,
- MÚ, ÚPT a ÚČL nezahrnuly do hmotného investičního majetku pořízeného v roce 1998 majetek v celkové hodnotě 177 000 Kč,
- VOD a PSÚ v roce 1998 neúčtovaly správně o pohledávkách ve výši cca 121 100 Kč a účetní zápisy o nich nedoložily předepsaným způsobem,
- PSÚ a STHSBP nevyúčtovaly hmotný investiční majetek v celkové účetní hodnotě 7 198 146 Kč, který byl převeden nebo vyřazen. Např. hmotný investiční majetek vedený v účetnictví PSÚ ještě v roce 1998 v účetní hodnotě 6 348 949 Kč byl smlouvou o převodu práva hospodaření převeden již v roce 1996;

10.3 § 29 odst. 1, kde je stanoveno:

„Účetní jednotky inventarizací ověřují ke dni řádné a mimořádné účetní závěrky, zda stav majetku a závazků v účetnictví odpovídá skutečnosti.“,

tím, že

- GLÚ, MÚ, PSÚ, ARÚB, ÚČL, ÚH, ÚTIA a ASÚ neověřily inventarizací stav veškerého majetku a závazků

ke dni mimořádné účetní závěrky 30. června 1998, kdy bylo ukončeno jejich hospodaření jako rozpočtové organizace,

- ÚČL a ÚSD neověřily inventarizaci stav nehmotného majetku, závazků a stav majetku vedeného v operativní a podrozvahové evidenci ke dni řádné účetní závěrky 31. prosince 1998;

10.4 § 29 odst. 4, kde je stanoveno:

„Účetní jednotky jsou povinny prokázat provedení inventarizace u veškerého majetku a závazků po dobu pěti let po jejím provedení.“

tím, že

MÚ neprokázal provedení inventarizace u veškerého majetku a závazků za roky 1994 až 1997 (např. u peněžních prostředků v hotovosti, drobného hmotného majetku a nehmotného majetku evidovaného v operativní evidenci a majetku sledovaného na podrozvahových účtech). VOD od svého vzniku (1. ledna 1995) do ukončení kontroly neprokázala provedení inventarizace;

10.5 § 30 odst. 1, kde je stanoveno:

„Skutečné stavy majetku a závazků se zjišťují inventurou fyzickou u majetku hmotné povahy, popřípadě nehmotné povahy, nebo dokladovou u závazků a u ostatních složek majetku, u nichž nelze provést fyzickou inventuru; tyto stavy se zaznamenávají v inventurních soupisech, které musí být podepsány osobou odpovědnou za provedení inventarizace.“

tím, že

- MÚ nedoložil skutečné stavy majetku a závazků zjištěné inventurou ke dni mimořádné účetní závěrky 30. června 1998 a skutečné stavy hmotného a nehmotného majetku zjištěné inventurou ke dni řádné účetní závěrky 31. prosince 1998 inventurními soupisy podepsanými osobou odpovědnou za provedení inventarizace,
- ÚČL nedoložil skutečné stavy pohledávek a závazků zjištěné dokladovou inventurou inventurními soupisy podepsanými osobou odpovědnou za provedení inventarizace ke dni řádné účetní závěrky 31. prosince 1998,
- GLÚ neprovedl dokladovou inventuru stavu pohledávek a závazků ke dni řádné účetní závěrky 31. prosince 1997. Inventurní soupisy majetku nebyly ve třech případech podepsány osobou odpovědnou za provedení inventarizace,
- FLÚ nedoplnil inventurní soupisy hmotného a nehmotného majetku o přírůstky a úbytky majetku za dobu od ukončení fyzické inventury do dne účetní závěrky, tj. k 31. prosinci 1997. Ke dni účetní závěrky neprovedl dokladovou inventuru stavu pohledávek a závazků;

10.6 § 30 odst. 3, kde je stanoveno:

„Inventarizační rozdíly vyúčtují účetní jednotky do účetního období, za které se inventarizací ověřuje stav majetku a závazků.“

tím, že

- ARÚB nezaúčtoval do příslušného účetního období inventarizační rozdíly ve výši 167 126 Kč zjištěné inventarizací knihovnických fondů provedenou v roce 1997,
- VOD nezaúčtovala do svého účetnictví inventarizační rozdíly ve výši 99 434 Kč zjištěné mimořádnou inventarizací k 17. červenci 1998 (změna statutárního zástupce).

V.

Shrnutí

Kontrolou AV ČR a 21 jí zřízených pracovišť (rozpočtových a příspěvkových organizací) bylo zjištěno 260 porušení právních předpisů a další jiné nedostatky.

AV ČR při zřizování pracovišť (jako rozpočtových nebo příspěvkových organizací) nevymezila vždy majetek, k němuž měla mít tato pracoviště právo hospodaření. Vykazovala sice hospodářskou činnost za pracoviště jako celek, ale některým nestanovila rozsah a podmínky hospodářské činnosti. Při rozpisu rozpočtových prostředků na rok 1998 rozepsala pracovištím bezprostředně jen 74 % prostředků a zbytek až v průběhu rozpočtového roku, čímž nastalo to, že pracoviště neměla jistotu výše použitelnosti všech prostředků. Rovněž rozpis závazných ukazatelů příjmů na jednotlivá pracoviště provedla až ke konci rozpočtového roku. Připustila, aby některá pracoviště nevedla účetnictví úplně (tj. i za své pobočky) s tím, že za ně vedlo účetnictví jiné pracoviště společně se svým jako celek. Z rozsahu a počtu porušení právních předpisů a jiných nedostatků zjištěných kontrolou pracovišť vyplývá, že kontrolní činnost zřizovatele nebyla dostatečná.

Pracoviště AV ČR snížila v roce 1998 odvod do státního rozpočtu, použila rozpočtové prostředky jednak v rozporu se stanoveným účelem a jednak ne v příslušném rozpočtovém roce. Při hrazení investičních výdajů poskytovala zálohy podstatně vyšší než přípustných 10 %. Jako rozpočtové organizace hradila pracoviště nesprávně pořízení investičního majetku z neinvestičních prostředků. Při uzavírání smluv na dodávky, služby a práce nevyužívala postupů podle zákona o zadávání veřejných zakázek směřujících k získání nejvýhodnější nabídky především tím, že nevyzývala zákonem stanovený počet zájemců k předložení nabídky.

Při pronájmu některých prostor nevyužívala pracoviště možnosti dosahovat maximálních příjmů tím, že stanovovala neobvyklé nízké nájemné, popřípadě nestanovila nájemné vůbec (neuzavřela nájemní smlouvy). Nevymáhala a včas neuplatňovala u příslušných orgánů pohledávky (dodávky, nájemné, služby).

Pracoviště nese-psala, neoceníla a nezavedla do evidence majetek, s nímž hospodařila, popřípadě dále vedla v evidenci majetek, který již nebyl v jejich držení nebo už neexistoval. Neohlásila katastrálním úřadům v záko-

nem stanovené lhůtě příslušné změny údajů katastru nemovitostí.

Nezařazovala vždy správně zaměstnance do platových stupňů, čímž docházelo k přeplácení těchto zaměstnanců. Neprováděla včasné vyúčtování pracovních cest zaměstnanců a neuspokojila tak včas jejich nároky. V rozporu s právními předpisy postoupila odvod daní a pojistného za svoje zaměstnance a vytváření fondu kulturních a sociálních potřeb jinému pracovišti.

Cestovní zprávy o výsledcích zahraničních cest a stáží zaměstnanců nebyly vždy dostatečně vypovídající. Vyskytly se i zprávy obsahující pouze základní informace o účelu, účastnících a harmonogramu cesty či stáže.

Některá pracoviště v případě svých poboček v jiných lokalitách nevedla jako účetní jednotky účetnictví jako celek společně se svým účetnictvím za tyto pobočky, ale přenechala vedení účetnictví za ně jinému pracovišti. Vyskytlo se i šest pracovišť v jedné lokalitě, za které

vedlo společné účetnictví jiné pracoviště. Dále některá pracoviště neúčtovala o zálohách na pořízení investičního majetku, nesledovala na podrozvahových účtech cizí majetek, neúčtovala správně o pohledávkách a neprokázala předepsaným způsobem některé účetní případy. Neověřila vždy stav veškerého majetku a závazků inventarizací, popřípadě neprokázala provedení této inventarizace.

V případech, kdy účelové prostředky státního rozpočtu k řešení grantů nedostačovaly, byly nahrazovány institucionálními prostředky pracoviště - nositele grantu. Z účelových prostředků státního rozpočtu za rok 1998 byly, mimo jiné, hrazeny výdaje, k jejichž věcnému plnění došlo až v roce 1999 nebo k věcnému plnění nedošlo vůbec. Dále byly hrazeny výdaje nesouvisející s řešením grantů. Kromě toho ne vždy souhlasily údaje o výdajích na řešení grantu s údaji v účetnictví nositele. I když podle ročních výdajů v souhrnu souhlasilo čerpání účelových prostředků státního rozpočtu s podmínkami smluv na řešení grantů, nesouhlasily skutečně čerpané prostředky na příslušný grant.